

Frank Coert (r) en Pieter de Kool:

‘Robert Marzano en John Hattie hebben iets met elkaar, dat is wel duidelijk’

John Hattie en Robert Marzano, twee grote namen op het gebied van onderwijswetenschap. Ze wonen aan verschillende kanten van de wereld, maar zijn ze eigenlijk wel zo verschillend? Frank Coert (trainer Marzano Research en meegewerkt aan twee vertalingen van Marzano's boeken) en Pieter de Kool (trainer Leren zichtbaar maken) gaan met elkaar in debat over de verschillen en overeenkomsten tussen Hattie en Marzano.

Marzano: de leraar doet er toe
 Frank: Ik vind Marzano sterker in de instrumentele leraarvaardigheden. Vanuit zijn visie op onderwijs is hij heel erg gefocust op leraarkwaliteit. Marzano zegt: “De leraar doet er toe en die moet je stevig outilleren”. Ik vind hem ook sterker gericht op lesgedrag: hoe ontwerp je een goede les?

Hattie: Hoe leert een leerling?
 Pieter: Dat instrumentele is nou net heel interessant voor deze discussie. Afgelopen jaren hebben we in Nederland namelijk heel instrumenteel naar het onderwijs gekeken. En ik vraag me wel eens af hoe dat heeft bijgedragen aan beter onderwijs. Instrumenteel wordt vaak ervaren als: doen wat er staat en alle stapjes doorwerken. Ik denk daarom dat voor veel scholen nu de tijd rijp is voor Hattie en Leren zichtbaar maken. Ze hebben een grote instrumentele basis, maar kunnen nog onvoldoende de vertaalslag maken om het echt naar het leren en de leerling te brengen. Welke keuzes maak je en waarom? En dát is precies wat Hattie doet. Hij kijkt naar wat de leerling wil en moet leren en daaraan gekoppeld wat de leraar dan wil en moet leren.

Ik kan me vervolgens goed voorstellen dat een school daarna wellicht weer in

Pieter over Frank:

‘Frank is een echte inspirator. Hij kent de theorie van Hattie en Marzano, maar ook van anderen en integreert dat in wat hij doet. Hij heeft daarbij een eigen visie en een eigen verhaal. En ik geloof daarin.’

Pieter de Kool

Meer weten over Hattie (Leren zichtbaar maken) of Marzano (Focus op Professie)?

Neem contact op met uw accountmanager. U kunt ook de webinars terugkijken die Pieter en Frank hebben gegeven over respectievelijk Hattie en Marzano

(www.onderwijsadvies.nl/webinars). Zowel Leren zichtbaar maken als Marzano Research zijn projecten die we samen met Bazalt, HCO en RPCZ uitvoeren.

een fase komt waarin meer behoefte is aan antwoorden op specifieke vragen die Marzano beter beantwoordt. Wat dat betreft kan je ook spreken van een conjunctuur denk ik.

Het verhaal van het onderwijzen

Frank: Dat deel ik wel, dat van die conjunctuur. We komen uit een fase die heel erg gericht was op opbrengstgerichtheid. Nu zie je dat veel scholen op zoek gaan naar andere dingen. En Hattie stelt heel mooi dat het niet gaat om de cijfers, maar om het verhaal van het leren en daarbij ook onderwijzen. Maar opvallend genoeg zegt Marzano eigenlijk hetzelfde.

Bijvoorbeeld ten aanzien van zijn model van effectief lesgeven zegt Marzano: "Dit is mijn model, dit heb ik gemaakt en ik heb er ingestopt wat ik weet vanuit de wetenschap. Maar als je als leraar zelf nadenkt over onderwijs en jouw situatie, kom je waarschijnlijk tot andere ingrediënten

Frank Coert

Frank over Pieter:

'Pieter is meer visionair dan ik zelf ben. Hij heeft grote ideeën en kan bijzondere keuzes maken. Hij denkt meer out of the box dan ik. Dat sluit heel goed aan bij hoe Hattie denkt en werkt. Ik ben zelf meer van details. Treffend zou ik zeggen.'

Marzano in het kort volgens Frank: 'De lerende leraar centraal, die maakt het verschil voor het leren van leerlingen'

van het model. Stop in het model wat jij nodig hebt". Het is dus aan de leraar om keuzes te maken die werken. Daarbij moet de leraar zich voortdurend de vraag blijven stellen: wat heeft mijn groep nu nodig, wat heb ik in huis en werkt wat ik doe?

Impact op leren

Pieter: Wat ik zo mooi vind aan Hattie is dat hij het leren van leraren verbindt aan het leren van leerlingen. Wat moeten leerlingen leren en wat moeten leraren leren? Door met de impactcirkel te werken, ervaren leraren en leerlingen op korte termijn de meerwaarde op het leren van hun eigen gedrag. De keuzes worden gemaakt op basis van hun eigen ervaringen, verdiept en aangevuld met inzichten uit de wetenschap.

Het maakt Hattie ook niet direct uit waar je mee aan de slag gaat, mits het gebaseerd is op student voice (vraag het de leerlingen), de wetenschap en of het rendement heeft. Hattie zegt: "Bepaal zelf je keuzes". In de praktijk zien we wel dat het vaak over leerdoelen, feedback en bijvoorbeeld wat is een effectief lerende leerling gaat.

Reflectie is het sleutelwoord

Frank: Het draait uiteindelijk bij allebei om zelfreflectie. Een kritische leraar kijkt naar zijn impact en baseert zijn handelen daarop. 'Waar schiet ik nog tekort, op welke kinderen heb ik

onvoldoende impact?', dat zijn de vragen die er toe doen.

Pieter: Het programma Leren zichtbaar maken heeft daarnaast scholen een enorme impuls gegeven om niet alleen deze reflectieve vragen aan jezelf te stellen, maar vooral ook met leerlingen in gesprek te gaan over hun leerproces.

Het gaat om leren

Uiteindelijk hebben zowel Hattie als Marzano het over leren. Daar zijn onze beide heren het over eens. Pieter: Als leraar moet je continu gefocust zijn op het leren van het kind. En Marzano en Hattie leggen daarbij verschillende accenten. Toch zijn dit wel dé namen van het moment, omdat Hattie en Marzano beide de wetenschap naar een heel praktisch niveau hebben weten te vertalen. De één kijkt daarbij naar leraarvaardigheden en dan naar het kind (Marzano) en de ander bekijkt het juist vanuit het kind en betreft leraarvaardigheden daarbij (Hattie).

Marzano of Hattie, zegt u het maar!

Frank: De vraag is dan ook waar is een school nu aan toe? Hattie zet helder een brede visie op leren neer, maar je hebt de details ook beslist nodig om het goed ingevuld te krijgen en die geeft Marzano.

Hattie in het kort volgens Pieter: 'Leren van leerlingen praktisch verbinden aan het leren van leraren'